

"גמישות מחשבתיית בפתרון בעיות במתמטיקה"

גמישות מחשבתיית היא מאפיין חשוב של פותריי בעיות טובים. כיצד ניתן לזמן ולעודד גמישות מחשבתיית של תלמידים?

תלמידים בעלי גמישות מחשבתיית יוכלו להיחלץ ממצב שבו הם תקועים בכיוון פתרון אחד ולנסות כיוון אחר לפתרון הבעיה. בנוסף, גמישות כזו עשויה לסייע לתלמידים שכבר פתרו בעיה בדרך אחת לפתור אותה בדרכים נוספות. איך מפתחים את הגמישות המחשבתיית של התלמידים?

קבוצת מורים למתמטיקה מאזור חיפה בחרה להתעמק בשאלה זו בשיתוף עם חוקרי חינוך מתמטי, במסגרת קהילת מש"ל – מורים שותפים למחקר. בקהילה, מורים וחוקרים משתפים פעולה, כאשר כל אחד מהשותפים תורם למחקר הקהילתי מתחום המומחיות שלו. המחקר הקהילתי מתבצע בליווי אקדמי של פרופ' בוריס קויצ'ו, ממכון ויצמן.

במסגרת המחקר הקהילתי מעוצבות סיטואציות הוראה כך שיהוו הזדמנות לפעילות המעודדת גמישות מחשבתיית אצל התלמידים. סיטואציות ההוראה מורכבות מבעיות בעלות פוטנציאל לזימון גמישות מחשבתיית, ומפרקטיקות הוראה שעשויות לעודד את התלמידים לגלות גמישות מחשבתיית בפתרון בעיות אלה. מורי הקהילה מפעילים בכיתות סיטואציות הוראה שעוצבו בקהילה, ומתעדים את הפעילויות ואת תוצרי התלמידים. באופן זה, נאספים הנתונים שהקהילה מנתחת, כדי ללמוד על גמישות מחשבתיית של תלמידים וכיצד ניתן לטפח אותה.

בשנת הלימודים 2018-2019, נערך מחקר גישוש בנושא זה על-ידי קהילת מש"ל בחיפה. מחקר זה ממשיך להיות פעיל.